

טיול לימודי בעבר הירדן המזרחי

שלום וברכה,

בתאריכים 19.6-3 נצא לטיול בעבר הירדן המזרחי לאורך ארבעה ימים, בהדרכת גלעד פלאי וליווי ז'אבו ארליך, בארגון בית ספר שדה סוסיא ובליוי אקדמי של מכללת הרצוג.

מטרת הטיול - הטיול מיועד למטיילים המעוניינים בהעמקה ובלמוד של ארץ לא נודעת יחד עם חוויה טיולית ותיירותית והיכרות ברגלים, בהדרכת במומחים התחום בעלי ניסיון מחקר והדרכה של עשרות שנים, והתוצאות בהתאם.

רמת הליכה - בינונית, ישנם ימים של נסיעה מאתר לאתר והליכה בת חצי שעה לגבעה או תל מסוים, וישנם ימים של חצי יום עד יום הליכה, כמפורט בהמשך. כל מטייל נדרש ליכולת הליכה בסיסית טובה וכשירות גופנית תקינה.

מזון - יפורט בהמשך אך ניתן לומר ככלל כי לא מדובר בטיול במדינה עם בתי חב"ד וכשרויות מגוונות, ההיפך כיום בירדן אין גב כשרותי כלל ולכן הבאת המזון המפותח מהארץ באופן פרטי הוא מרכיב קריטי בתפריט הטיול, מארגני הטיול יספקו מזון בסיסי בלבד כמפורט בהמשך.

הפקה וארגון - ארגון סדר היום וההדרכה נבנה מראש והוא מתנהל באחריות בית ספר שדה סוסיא ומדריכי הטיול, עם זאת, הטיול עומד גם על הצלחת הקבוצה להתגבש ולתת יד בכל שלב בטיול: החל מפריקת מזוודות לבית המלון, עמידה בזמנים, הכנת ארוחה קבוצתית ועד סיוע למטיילים האחרים בזמן ההליכה, יש לבוא מוכנים לטיול קבוצתי חוויתי, ולא רק אישי-פרטי.

תכנית הטיול

היום הראשון:

06:00 – נצא ממעבר הגבול נהר הירדן (ליד בית שאן) וניסע לאורך בקעת הירדן צפונה. בדרכנו נעבור דרך עיירות חקלאיות שעיקר פרנסתם על גידול ירקות ומעט מטעים. נמשיך מזרחה ונטפס -באוטובוס- אל הרי הגלעד.

מגמת פנינו העיר גדר, עיר יוונית רומית ביזנטית קלאסית השייכת לערי הדקאפוליס, בעיר נמצאו ממצאים יהודיים והיא מוכרת לנו היטב ממקורות חז"ל. כאן נערוך תצפית יפה אל הגולן הכנרת והגליל. נדרים ונעבור באירביד העיר השנייה בגודלה בירדן, מגמת פנינו נבי אליאס שזכה לשם זה בעקבות הסברה שבאזור זה של יערות הגלעד נולד אליהו הגלעדי. מכאן נמשיך אל רבת עמון (דרום הגלעד). ניכנס לבקר במערות ובארמון טוביה. מכלול מבני שלטון מראשית התקופה היוונית (לפני החשמונאים). שהיו בבעלות משפחת טוביה היהודית.

נמשיך דרומה ונעבור מארץ עמון אל ארץ מואב ניכנס אל העיר מדבא.

נלון במלון 1880 בעיר מדבא

היום השני:

לאחר ארוחת בוקר ניסע מערבה אל תצפית מהר נבו, נמשיך דרומה ונעפיל רגלית אל העיר והמבצר של מכוור. עיר יהודית שנפלה בידי הרומאים בשלהי מלחמת היהודים ברומאים. נמשיך בנסיעה לאורך ערוץ נחל היידן (היובל הצפוני של נחל ארנון).

לאחר שנעבור ליד תל דיבון - המקום בו נמצאה כתובת מישע - נלך לתצפית מקסימה על מעברות הארנון, האגם והסכר הענק על הארנון. עוד דרומה על דרך המלך עד בואנו לכרך בירת דרום מואב נרד לסיור במצודת כרך הצלבנית בירת נסיכות עבר הירדן הצלבנית. בעיקוף גדול מזרחה ודרומה נעבור ממואב לאדום אל העיירה וואדי מוסא בפאתי פטרה.

*יום זה הוא יום עמוס הדורש קימה מוקדמת תוך כדי התחשבות בשעות האתרים וצורכי הקבוצה.

נלון במלון אדום בעיר פטרה והעיירה ואדי מוסא.

היום השלישי:

נקום בשעה מוקדמת, פנינו אל פטרה והר ההר. פטרה היתה ישוב אדומי שברבות הימים הפכה לבירתם של הנבטים. האזור כולו בנוי מהרים ומגאיות של אבן חול, צבעונית מאד. במרחב הזה נבנו ונחצבו אלפי מבנים: תאטרון, מקדשים, קברים, מערכות מים ועשרות אלפי מדרגות שמעפילות אל מזבחות בראשי הערים. בקצה הדרום מערבי של מרחב פטרה נמצא ההר הגבוה בסביבה הר ההר (כפשוטו הר על גבי הר) המתנשא לגובה 1300 מ' מהפה". בראשו מבנה עם מערה שלפי המסורת היהודית בה נקבר אהרן הכהן.

יום הליכה ארוך אך מדהים מצפה לנו יתכן ונתפצל לשתי קבוצות האחת - קלת הרגליים - תעבור בפטרה בדרכה הארוכה אל הר ההר.

הקבוצה השנייה תעשה מסלול מיוחד ויסודי בפטרה.

בלילה נחזור לישון במלון אדום בוואדי מוסא.

היום הרביעי:

נתחיל בנסיעה צפונה דרך מרחב פטרה הקטנה נעצור לתצפית מדהימה מעל הכפר דנא אל עבר הערבה ושמורת אבן החול ויער הערערים של שמורת דנא. ניסע צפונה לאורך דרך המלך באדום אל אזור סלע. כאן נרד מהאוטובוס ונעבור למיניבוסים. מיוחדים שיורידו אותנו אל מרגלות מצודת סלע. נעלה במדרגות התלולות אל מרומי המצודה האדומית. נספר את סיפור מלחמת המלך אמציה באנשי הסלע. נראה את החרוטה המרשימה שהשאיר אחרינו נבואיד אחרון מלכי בבל ומי שכבש את ארץ אדום. וכמובן נראה את השרידים הארכיאולוגים ונצפה אל הנוף המיוחד עם האוטובוס נתחיל בירידה תלולה ומקסימה אל צפון הערבה ודרום ים המלח.

ניכנס למוזיאון של צוער (בעיירה צאפיל) נראה את המצבה היהודית המיוחדת שאפיינה את בית הקברות היהודי של צוער. נמשיך לאורך ים המלח ובקעת הירדן אל מעבר הגבול נהר הירדן ליד בית שאן. יש סבירות גבוהה שלא נוכל לרדת לכיוון צוער וים המלח בגלל נזקי שיטפונות. במקרה שכזה נמשיך אחרי הסיוור בסלע צפונה בדרך המדבר ונסייר באתרים באזורי עמון והגלעד. בהתאם לזמן. מהגלעד נרד אל עבר בקעת הירדן ונחזור דרך מעבר נהר הירדן ה ב י ת ה...

עלות הטיול-

2,600 ₪ ליחיד

5,000 ₪ לזוג

ניתן לבטל הרשמה עד לתאריך 5.5.19 בשעה 10:00, לאחר מכן כל ביטול יקבל החזר של רק 20% מסכום התשלום.

בביטול של עד 48 שעות לפני תחילת הטיול לא יינתן זיכוי כלל.

המחיר כולל:

- אגרות ירדניות
- אוטובוס (שאטל) למעבר בין הגבולות
- אוטובוס תיירים
- מיניבוס לירידה לסלע
- איש לוגיסטיקה מקומי

- איש ביטחון ירדני צמוד לכל הטיול
- מדריך ישראלי מומחה לירדן
- אתרי לינה
- כניסה לכל האתרים שבמסלול ארוחות-
- ביום הראשון הארוחות על בסיס מזון מהבית- סנדוויצ'ים וכו'.
- בארוחת ערב בראשון – יינתנו מלפפונים, עגבניות, פיתות ומרק ירקות.
- בנוסף בכל יום- ינתנו פירות, ירקות, ביצה קשה, פיתות ובערבים מרק ירקות.
- כל זאת בנוסף למזון נוסף שכל מטייל מביא מביתו.
- למקפידים – יש לדעת שהפיתות נקנות בירדן והן פת עכו"ם.

המחיר אינו כולל:

- אגרת מעבר ישראלית ע"ס 107 ₪ (משלמים כקבוצה במרוכז במעבר הגבול הישראלי).
- ביטוח חו"ל, מומלץ דרך קופות החולים (זול מאד).
- טיפ לנותני השרות בירדן ע"ס \$32 (\$8 לכל יום טיול) - ייגבה בתחנת המעבר ביום הראשון. נא להגיע עם סכום מזומן מדויק.

רשימת ציוד מומלץ לטיול:

- **דרכון** - למי שיש שני דרכונים אפשרי לעבור רק עם דרכון ישראלי, אפשר להביא גם את הדרכון הזר.
- **תרופות ועזרה ראשונה** - תרופות אישיות, אקמול, פלסטרים, משחה נגד שפשפת, קרם הגנה והיגיינה אישית, טישו, נייר טואלט, מגבונים. לא תהיה אפשרות לעצור בבתי מרקחת.
- **בגדים** – כובע, בגדי החלפה, גרביים, נעליים המתאימות להליכה בשטח ונעליים שניתן להרטיב (אפשר להביא 2 זוגות נעליים), בגדים שניתן להרטיב, כלי רחצה, מגבות, מעיל, לסובלים מאד מקור כדאי להביא כירבולית.
- **תיק קטן** לטיולים עצמם, המכיל: שני בקבוקי מים ליטר וחצי, אוכל לארוחות צהריים, פנס ראש.
- **מקלות הליכה** - קל מאד ללמוד ללכת איתם והם עוזרים פלאים גם לקושי בהליכה ממושכת וגם לבעיות רגליים וקרסוליים. אפשר לקנות בחנות למטייל או בדומה לה.
- **כסף** - זכרו להביא 107 ש"ח עבור מעבר הגבול, \$321 **נוספים** עבור טיפ לנותני השרות הירדני בדולרים. מי שחפץ בקניות ומזכרות מומלץ להביא בעיקר דולרים ובבקשה בצעו את הרכישה עוד לפני הטיול(זה ימנע עיכובים במעבר). לרוב לחובבי הקניות יספיקו \$100 ולאחרים הרבה פחות.
- **פלאפון + מטען** - בכדי שתהיה אפשרות להשתמש בפלאפון יש לרכוש חבילת חו"ל. כדאי להדגיש ברכישה שאתם נוסעים לירדן ולבקש שיפתחו לכם את האפשרות הספציפית הזו. במלונות אמור להיות wifi אך לא תמיד הוא עובד.
- **מצלמה** – מטען, כרטיסי זיכרון וכו'.
- **תיק גדול/מזוודה** - עם כל הציוד שלא נלקח לטיולים עצמם.
- **ביטוח בריאות** - ניתן לעשות דרך קופות החולים, או חברות ביטוח, חשוב לציין 'טיול תיירים' לירדן 4 ימים (לא טיול אתגרי ולא נסיעה בגייפים). עיקר הביטוח אמור לכסות אשפוזים ואמבולנסים. אם אין לכם דברים יקרי ערך לא צריך ביטוח ציוד (גניבה נדירה מאד בירדן).
- **כלי אוכל** – צלחות, סכו"ם, כוסות וקערות. חד פעמי/רב פעמי- אין ציוד כשר בירדן ויש להיערך בהתאם.

המלצות לאוכל שכדאי להביא:

- פירות יבשים: תמרים שקדים צימוקים אגוזים וכד'
- טונה, סרדינים, קבנוס, נקניק וכד'.

- שימורים : תירס, חומוס.
- נשנושים : מלפפון גמדי, עגבניות שרי, פלפל גמדי, שוקולדים.
- קרקרים, לחמים, לחמניות.
- מים - ברוב מוחלט של המקומות בירדן ניתן למלא מים מהברזים.

ניתן להכניס אמגזית מחבת/סיר קטן ולחמם אוכל כמו חזה עוף, שווארמה וכד'.
ניתן להכניס צידנית קטנה גמישה בתוך המזוודה/תיק עם קרחומים.

- את הציוד ראוי לשים בתיק בצורה שלא יהיה גלוי לכל מי שפותח במבט ראשון.

זוהי רשימה מומלצת והינה ברת שינוי לפי הבנתכם והצורך האישי שלכם.

הנחיות התנהגות בירדן:

לכל עם ומדינה יש את המנהגים והנורמות שלו. אנחנו משתדלים להתאים את עצמנו תוך כוונה שלא להגיע למצבים שעלולים לפגוע בסיור לשנו. בנוסף יש גם הנחיות שמגיעות ממשרדי ראש הממשלה והחוץ. מטרת כל ההנחיות היא למנוע זיהוי ע"י אדם אקראי שאינו מדורשי שלומנו.

אריזה:

- את הציוד שלנו עדיף לשים בתיקי ציימרון, אך כמובן כל אחד ישתמש במה שיש לו.
- כל ציוד מוסלק צריך להיות עמוק בתיק, בתפילין יש להפריד בין ראש ליד, אפשר לשים בין הבגדים וקצת בלאגן רק יעזור.
- סידורים, תנ"ך, דפי קודש – לא להביא, יש להכלל אפליקציות בנייד.

לבוש : אין ללכת עם סמלים ישראלים/יהודים :

- אין ללכת עם כיפה בירדן, גם לא מתחת לכובע/באוטובוס/באוכל.
- אין ללכת עם ציצית בחוץ(עדיף ללכת בלי).
- אין ללבוש פרטי לבוש עם כתובות בעברית, וגם לא באנגלית המדברות על ירושלים/ישראל.

התנהגות:

- אין לצעוק בקול רם
- שפה : לא מדברים ערבית בכלל (גם מי שיודע), לא יוזמים שיחות ועונים בעת הצורך באנגלית מגומגמת. בכל עניין יש לפנות למדריך הישראלי/הירדני. הסיבה העיקרית לאי הדיבור היא חיבתם של הירדנים לשוחח ולדובב את איש שיחם וזה גוזל זמן רב.
- צילום אסור במעברי הגבול הישראלי והירדני, וגם בכל אזור של מחנה צבא/משטרה/מחסום דרכים וכד'.
- אין לצחוק ולהתבדח ליד מי שלא מבין את השפה שלנו, הם עלולים לחשוב שהבדיחה על חשבונם.
- פוליטיקה – מחוץ לתחום, לא מדברים פוליטיקה, אנחנו תיירים שבאים ליהנות.
- נשים וגברים – יש הפרדה מוחלטת בחברה הערבית. כל מעורבות נשית באופן משמעותי או מרומז עם גברים מתפרש בצורה שונה ממה שאנו רגילים ומכירים.

מעבר הגבול: במעבר הגבול יש שלוש תחנות ביקורת :

1. **תשאול** - בודקים את הדרכון, שואלים מה השם ומה מטרת הנסיעה. התשובה לכך היא : פטרה. שואלים מהיכן אנחנו, התשובה היא : תל אביב/חיפה/ירושלים. לא מציינים יישובים ביו"ש. לעיתים נשאלים למקצוע, תשובות טובות הן : סטודנט/מורה/עו"ד/גנת. לא אומרים שום דבר שקשור לצבא/משטרה/כוחות הביטחון.
 2. **לעיתים רחוקות שואלים אם אנחנו דתיים/אם יש לנו תנ"ך וספרי קודש, התשובה היא : לא.** הכיפות בכיסים, ועדיף להיות גם ללא כובע, למי שזה לא מפריע. בסיום שלב זה הדרכונים נשארים אצלם ויוחזרו כשעולים על האוטובוס.
 3. **בדיקה בטחונות** - במבנה אחר עוברים ביקורת של שיקוף וגלאים.
3. **ביקורת מכס** - לאחר כמה מטרים יש בדיקה אחרונה בה בודקים שלא הכנסנו דברים אסורים ולפעמים פותחים את התיקים.

חשוב מאוד שתחנות 2-3 יהיו ברצף ובצפיפות ויהיה רצף של תיקים במכונת השיקוף. על כולנו לעבוד כצוות ולעזור להעמיס למסוע את התיקים של כולם, וכן לקחת את הציוד לאוטובוס. נניח את הציוד ליד האוטובוס, וכל אחד יזהה את הציוד שלו ויעמיס.

הדברים הוצגו באופן קיצוני מתוך רצון לאמץ את הגישה המחמירה. רוב האנשים שפוגשים הם מסבירי פנים ומעוניינים שהטיול שלנו יהיה מוצלח כי זה מפרנס ומכבד אותם. עיקר תשומת הלב בכללים אלה מופנית דווקא למעבר הגבול, ופחות לשאר הטיול.

הערות נוספות-

1. מכיוון שברצוננו לרכוש אוכל טרי- לעיתים נאלץ לעצור בכפרים וערים לרכוש מזון לטובת הקבוצה, יש להתאזר בסבלנות בשלב זה.
2. במהלך הטיול חלק מהנסיעות בירדן הינן ארוכות, הנקודה הכי דרומית שאליה נגיע היא פטרה (שעה צפונית מאילת), יש להכיר עובדה זו ולהיערך בהתאם.
3. עקב נסיבות בטיחות, ביטחון, מזג אוויר- התוכנית הינה ברת שינויים לפי שיקולי המדריך וצוות המארגנים.
4. **לידיעתכם** : בודדים שיירשמו לטיול יכנסו לחדרים עם שותפים שונים לחדר (בהפרדה בין בנים לבנות).

נשמח לענות על כל שאלה - צוות בית ספר שדה סוסיא - 1-599-507517

לשאלות על המסלולים ופרטים נוספים:

גלעד פלאי - 052-8348560.